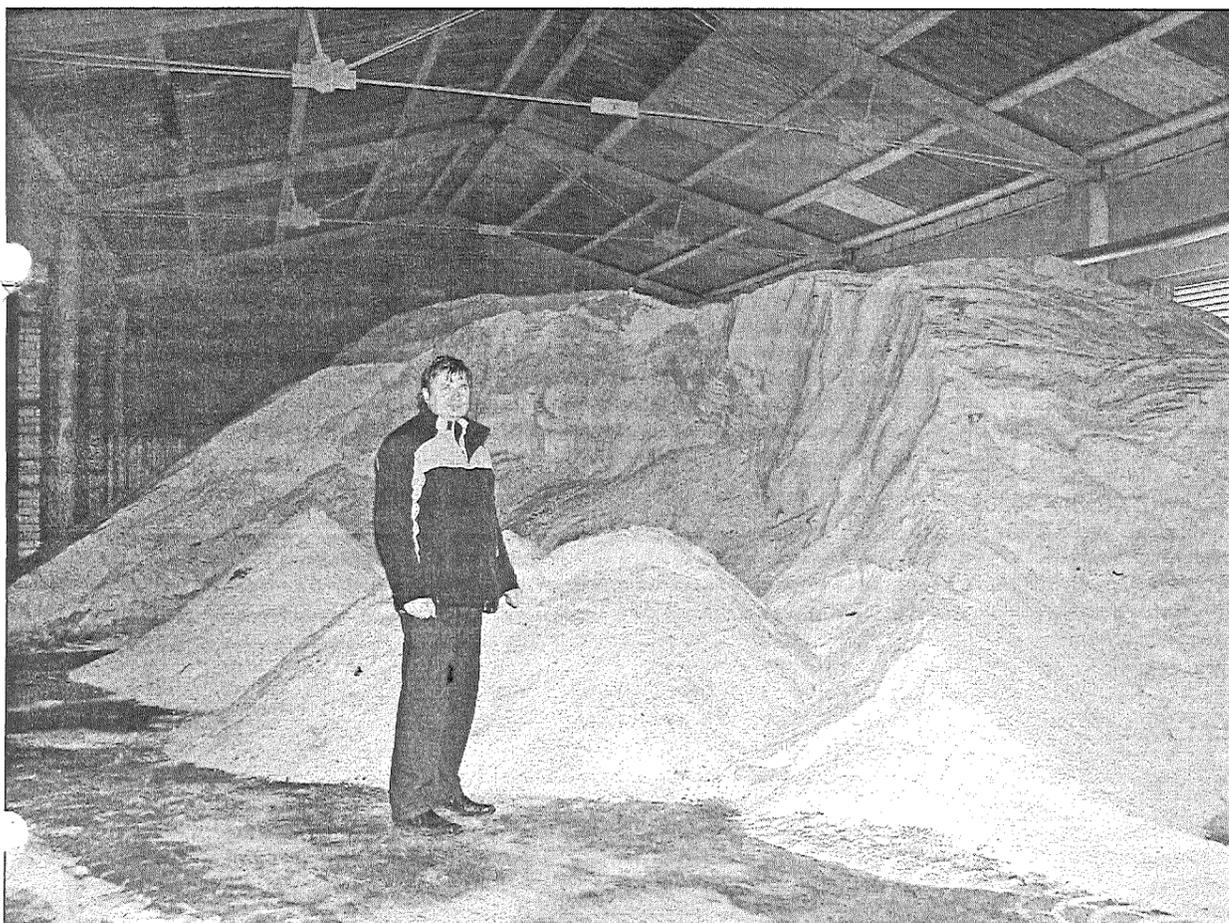


Televizijas programma

15. – 21. janvāris

# Siltā ziema ceļu uzturētājiem liek mainīt plānus

Preiļu rajona galvenās bibliotēkas bērnu nodaļa



● Slideno ceļu kaisīšanai sagādātās sāls kalni sniedzas līdz noliktavas jumtam. Lielākā daļa no rudenī sarūpētajām 800 tonnām silto klimatisko apstākļu dēļ šoziem, acimredzot, paliks neizmantotas, domā Valsts akciju sabiedrības «Latvijas autoceļu uzturētājs» Jēkabpils ceļu rajona izpilddirektors Andris Svarinskis.

— Pat visilggadējākie mūsu darbinieki šādu ziemu, kad līdz janvāra vidum ne reizi nav kārtīgi uzsalis un snidzis, neatceras, — teic Valsts akciju sabiedrības «Latvijas autoceļu uzturētājs» Jēkabpils ceļu rajona izpilddirektors ANDRIS SVARINSKIS, kura pārziņā ir arī Preiļu nodaļa. — Protams, ir bijuši gadi, kad rudenī uzsnigušais sniegš janvārī nokūst, taču pilnīgi bez kumenu šķūrēšanas vēl nekad neesam iztikuši.

## Ceļus kaisija pāris reizes

Uzņēmuma teritorijā rindā izvietotas sniega lāpstas, ceļu kaisīšanai paredzētās piekabes. Pagaidām šis ierīces stāv bez darba, jo kopš 1. novembra, kad ceļu uzturēšanas dienestiem sākās ziemas sezona (tā beigsies 1. aprīlī) un nepārtraukti notiek dienakts dežūras, ne reizi ceļi nav piesniguši tā, lai būtu jātura un īpaši jānopūlas ar pretslīdes materiāla kaisīšanu.

Ceļu uzturēšanas noteikumi paredz, ka valsts galvenie autoceļi ar A1 uzturēšanas klasi pēc snigšanas beigām jāattīra no sniega četru stundu laikā, kā arī četru stundu laikā pēc apledojuma rašanās

jānokaisa. Tā kā sniega nebijs, tīrīšana nenotika, arī kaisīšana bijusi nepieciešama vien pāris reizes mēnesī. Pedējie izbraukumi — 31. decembrī, kad ceļi kļuva slideni.

## Šķūņi — līdz jumtam pilni ar sāli

To, ka ziema būs tik silta, neviens nevarēja paredzēt, tāpēc uzņēmums sezonai gatavojās nopietni, jo ņemts vērā arī tas, ka tika paaugstinātas ceļu uzturēšanas klases. Jau rudenī tika sagatavoti aptuveni 1000 kubikmetri smilts un sāls maisījuma. Iepriekš krājumi bijuši tikai ap 600 kubikmetriem.

Uz Preiļiem atvestas un šķūņos sabērtas 800 tonnas

jeb aptuveni 12 dzelzceļa vagoni sāls. Tā ir ierastā gada norma, no pedējiem četriem pasūtītajiem vagoniem ceļnieki pagaidām atteikušies. Tiek lēsts, ka šobrīd izmantotas ap 65 tonnas sāls. Nav jau nekāda lielā bēda, sāls bagātināta ar ķīmikālijām un būs lietojama arī nākamgad, uzskata A.Svarinskis.

## Nodarbojas ar ceļu kopšanu, gatavojas vasarai

Laika apstākļi inesuši izmaiņas arī uzņēmuma ikdienā. — Gluži, rokas klēpi turot, nesēžam, veicam dažādus ceļu kopšanas darbus, kārtojam salocītās un sabojātās ceļa zīmes, ar auksto asfaltbetonu remontējam tā sauktās avārijas bedres asfalta segumos, — tā par ikdienu saka izpilddirektors, piebilstot, ka bedrišu kļūstot arvien vairāk, tāpēc vismaz šajā ziņā darba pietiksot ilgam laikam.

Pašlaik ceļnieki gatavojas vasarā paredzētajiem darbiem, gādā materiālus, remontē tehniku. Tā kā tieši vasarā slodze ir liela, daļa no strādniekiem ziemā izmanto kārtējo atvaļinājumu.

## Cer uz «septiņiem trekniem gadiem»

Šī gada vidū valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts ceļi» gatavojas izsludināt konkursu darbu veikšanai nākamajam periodam. Ja uzvarēs konkursā un saņemsim pasūtījumu, varam cerēt, ka uzņēmumam turpmākie septiņi gadi būs veiksmīgi, par nākotni saka A.Svarinskis. To var secināt, ielūkojoties Satiksmes ministrijas turpmākajos plānos un šī gada darbiem valsts budžetā paredzēto līdzekļu sadalē. Naukas būs vairāk, bet jāņem vērā, ka aug arī izcenojumi, tāpēc reāli paveikto darbu apjoms īpaši nepalielināsies.

Turpinājums 2. lappusē.

## ZIŅAS

### Rajona padomes balsojums sarežģī situāciju ar iestāžu finansēšanu

10. janvārī notikušajā Preiļu rajona padomes ārkārtas sēdē padomes locekļi atkārtoti noraidīja grozījumus Saistošajos noteikumos nr. 1 «Par Preiļu rajona pašvaldības 2006. gada pamatbudžetu», un šāds lēmums apgrūtinās finanšu apriti rajona padomes iestādēs, «Novadnieku» informē Preiļu rajona padomes preses sekretāre Ginta Kraukle.

Grozījumus budžetā veic katra pašvaldība, jo gada sākumā plānotajos aprēķinos nereti tiek ieviestas korekcijas, piemēram, palielinoties pedagogu atalgojumam, kad šim mērķim jānovirza vairāk līdzekļu nekā plānots.

Padomes locekļiem tomēr radās vairāki jautājumi attiecībā uz rajona padomes administrācijas finanšu izlietojumu, tādēļ šajā sēdē jautājums tika skatīts jau otro reizi. (Pirmo reizi negatīvs balsojums bija 2006. gada 27. decembrī.) Pret grozījumu apstiprināšanu balsoja Artūrs Štagars (Vārkavas pagasts), Juris Kovaļevskis (Pelēcu pagasts) un Maija Spūle (Jersikas pagasts), par — Helēna Streiķe (Aglonas pagasts), Andris Vaivods (Līvānu novads), Jānis Zeps (Rudzātu pagasts), Emīlija Kokorīte (Saunas pagasts), Antra Vilcāne (Vārkavas novads), Valija Ruisa (Sutru pagasts). Ar šādu balsojumu nepietika, lai apstiprinātu grozījumus, tādēļ šobrīd pastāv problēmas ar finanšu apriti gan pedagogu algām, gan vairāku projektu finansēšanā, kas saistīti ar sociālo darbinieku apmācībām un bezdarbnieku izglītošanu.

Tā kā nopietni argumenti negatīvajam balsojumam sēdē neizskanēja, padomes vadība piedāvāja par šo jautājumu balsot atkārtoti, taču arī šoreiz lēmumprojekts neguva atsaucību. Tiem padomes locekļiem, kas balsoja pret grozījumu apstiprināšanu, savs skaidrojums būs jāsniedz Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā.

### Pastāvīgā interneta lietotāju skaits Preiļu rajonā sasniedz gandrīz pusotru tūkstoši

2006. gada beigās *Lattellecom* pastāvīgo interneta pieslēgumu Preiļu rajonā izmantoja vairāk nekā 1400 lietotāju, «Novadnieku» informē SIA *Lattellecom* sabiedrisko attiecību projektu vadītājs Uldis Galdiņš. Kopējais *Lattellecom* pastāvīgā interneta lietotāju skaits Latvijā novembra beigās pārsniedza simts tūkstošus. *Lattellecom* pastāvīgā interneta pieslēgumus, izmantojot *DSL* tehnoloģiju, piedāvā kopš 2000. gada, bet Preiļu rajonā pirmais lietotājs reģistrēts 2002. gada martā. Vērā ņemams lietotāju skaita pieaugums sākās 2005. gadā, bet īpaši straujš tas kļuva kopš pērnā gada augusta vidus, kad *Lattellecom* privātpersonām sāka piedāvāt pakalpojumu *Mājas komplekts*. 2006. gada vienpadsmit mēnešos Preiļu rajonā *Lattellecom* pastāvīgā interneta lietotāju skaits pieaudzis par 78%, kas ir otrais lielākais pieaugums ipatsvars Latvijā aiz Madonas rajona, bet visā valstī kopumā par 48%.

*Lattellecom* piedāvājums *Mājas komplekts*, ar kuru abonents par fiksētu cenu iegūst tālruna līniju, pastāvīgu interneta pieslēgumu un neierobežota apjoma sarunas ar abonentiem *Lattellecom* tīklā visā Latvijā. Tas ir pieejams arī Preiļu rajona iedzīvotājiem, ja vien konkrētajā vietā pakalpojuma sniegšanai ir tehniskas iespējas. Šobrīd Preiļu rajonā *Mājas komplektu* izmanto apmēram 430 uzņēmuma klientu.

## NACIONĀLĀS ZIŅAS

### Latvijā vismazāk uzticas politiskajām partijām un tieslietu sistēmai

Tikai 9% Latvijas iedzīvotāju uzticas politiskajām partijām, kas ir trešais zemākais rādītājs starp Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm, liecina «Eurobarometra 66» ziņojums. Aptauja veikta pagājušā gada rudenī 25 valstīs. Vidēji ES valstīs politiskajām partijām uzticas 17% iedzīvotāju. Latvijā joprojām ir zems uzticēšanās līmenis nacionālajai tieslietu sistēmai. Uzticēšanās tiesai pēdējo divu gadu laikā nepieaug, bet gan samazinās. Tiesu sistēmai uzticas 17% Latvijas iedzīvotāju, kamēr ES tiesai vidēji uzticas 46% iedzīvotāju. Latvijā pusgada laikā par septiņiem procentpunktiem pieaudzis uzticēšanās līmenis nacionālajai valdībai. Rudenī tai uzticējās 32% aptaujāto. Vidēji ES valstīs nacionālajām valdībām uzticas 30% iedzīvotāju. Par trīs procentpunktiem pieaudzis to Latvijas iedzīvotāju skaits, kuri uzticas Saeimai. Kopumā Saeimai uzticas 24% aptaujāto. Visvairāk Latvijas iedzīvotāju — 65% — uzticas televīzijai, radio uzticas 61%, armijai — 53%, preseī — 50%. Savukārt vidēji ES valstīs iedzīvotāji visvairāk uzticas armijai — 69%, policijai — 64% un radio — 63%. Policijai Latvijā uzticas 40% iedzīvotāju, internetam — 39%, reliģiskajām institūcijām — 37%. Pēc Eiropas Komisijas Komunikāciju ģenerāldirektorāta pasūtījuma veiktais «Eurobarometer Standard» pētījums Latvijā tika veikts ceturto reizi kopš valsts iestāšanās ES.

### Deviņu gadu laikā otrgadnieku un trešgadnieku skaits dubultojies

Pēdējo deviņu gadu laikā otrgadnieku un trešgadnieku skaits vispārīgizglītošajās skolās dubultojies, liecina Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) apkopotā statistika. Tā, 1997./1998. mācību gadu noslēdzot, otrgadnieku un trešgadnieku skaits bija 4970, bet, 2005./2006. mācību gadu noslēdzot, to skaits ir 8967 jeb 3,1% no visiem vispārīgizglītojošo klašu skolēniem. Vislielākais otrgadnieku un trešgadnieku skaits, pagājušo mācību gadu noslēdzot, vērojams astotajās un septītajās klasēs, attiecīgi 1831 un 1492 skolēni. Piemēram, 1997./1998. mācību gadu noslēdzot, otrgadnieku un trešgadnieku skaits bijis astotajās klasēs 280, bet septītajās 342. Salīdzinot ar pagājušo mācību gadu, otrgadnieku skolēnu skaits palielinājies par 619. Pēdējo deviņu gadu laikā vislielākais otrgadnieku skaits novērots 2003./2004. mācību gada beigās, kopumā 10 246. Procentuāli vislielākais otrgadnieku skaits pagājušajā gadā vērojams Tukuma rajonā — 6,2% no kopējā skolēnu skaita, Valmieras rajonā — 5,4%, Bauskas rajonā — 5%. Rīgā otrgadnieku skaits ir attiecīgi 1,7% no kopējā skolēnu skaita jeb 1434 skolēni, liecina IZM apkopotā statistika par pagājušo mācību gadu.

### Presi Latvijas pasts piegādā jau 99% abonentu

Satiksmes ministrs Ainārs Šlesers 10. janvārī uzklaušoja VAS «Latvijas Pasts» ģenerāldirektora Ginta Škodova skaidrojumu par problēmām preses izdevumu piegādē, kas radās pēc jaunās datorizētās šķirošanas sistēmas ieviešanas. Ministrs uzskata, ka VAS «Latvijas Pasts» ģenerāldirektoram ir jāuzņemas pilna atbildība par šo procesu, kas radījis daudz neērtību preses izdevumu abonentiem. G.Škodovam uzdots līdz šīs nedēļas beigām novērst radušās problēmas, un nākamās nedēļas sākumā viņam jāinformē ministrs par situāciju preses izdevumu piegādē abonentiem. Jau pimdien, 15. janvārī, pasta nodaļās būs pieejamas pretenziju anketas, kurās klienti varēs precīzi norādīt, kādi preses izdevumi nav saņemti vai saņemti ar kavēšanos. Kad cietušie klienti būs apzināti, pasts piedāvās naudas kompensāciju par nesāņemtajiem laikrakstiem. Škodovs sola arī alternatīvus kompensācijas veidus, kas būšot daudz patīkamāki.

Ziņas sagatavoja T.Elste

## NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: [www.novadnieks.lv](http://www.novadnieks.lv)

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī  
(otrdien, piektdien).

# INFORMĀCIJA

## Siltā ziema ceļu uzturētājiem liek mainīt plānus

Sākums 1. lappusē.

Pagājušajā gadā preileiši bijuši pirmajā vietā Latgales reģionā un vieni no centīgākajiem asfalta bedrīšu labotājiem valstī. Atbilstoši ministrijas plāniem paredzams, ka arī turpmāko gadu laikā ielāpu likšana nebeigsies. Toties uz sabrukušo grants ceļu labošanu un jaunām asfaltētām šosejām cerības mazas.

### Naudas makā pirmo reizi — miljons

Ceļu uzturēšanai un būvēšanai paredzētās naudas maka turētājs ir Valsts akciju sabiedrība «Latvijas valsts ceļi». Preiļu nodaļas vadītājs Raitis Griķis skaidro, ka piešķirtais finansējums tomēr netiek līdzī nozares vajadzībām.

— 2006. gadā Preiļu rajonā ceļu ikdienas uzturēšanas darbiem (tīrīšana no sniega, kaisīšana, grants ceļu profilēšana vasarā un citi) iztērēta ievērojama naudas summa — 1 miljons 3000 latu. Gada sākumā bija plānoti 788 tūkstoši latu, bet Satiksmes ministrija piešķīra papildu finansējumu, lai kaut nedaudz uzlabotu situāciju, kāda bija radusies uz izdangātajiem asfaltētajiem un sabrukušajiem grants ceļiem.

Šogad atvēlēts vēl vairāk līdzekļu — 1 miljons 90 tūkstoši latu. Tomēr šis finansējuma pieaugums ir kā piliens jūrā, lai braukšanas apstākļus uzlabotu, nepieciešami daudzkārt lielāki ieguldījumi, — secina rajona nodaļas vadītājs.



● Pagaidām sniega tīrīšanai paredzētās lāpstas vēl nav izmantotas. Nez, kur kavējas Sniega māte. Foto: A.Stepanovs

### Pārsvārā remontēs valsts galvenos ceļus

Pērn bija plānots, ka šogad aptuveni 100 tūkstoši latu tiks investēti Preiļu apvedceļa remontam, taču 2007. gadā paredzēto darbu sarakstos šis objekts nav iekļauts, secinājis R.Griķis. Toties ir zināms, ka nauda piešķirta aptuveni četrus kilometrus gara posma remontam uz ceļa Preiļi — Gailiši — Krāce, kas būs turpinājums pagājušajā gadā veiktajiem darbiem nepilnus divus kilometrus garajā šī ceļa posmā Gailišu ciematā. Bez virzības palikusi arī daudzo autobraucēju vēlme pārvietoties pa normālu asfalta segumu Viļānu virzienā.

Lielākā daļa valsts investīciju līdzekļu

paredzēta valsts galveno autoceļu sakārtošanai, kas Satiksmes ministrijas rīcībā tiek atzīta par prioritāti. Šogad turpināsies asfalta seguma atjaunošana uz ceļa Rēzekne — Daugavpils. Pērn tur jauns asfalts uzklāts deviņu kilometru garumā. Iesākto darbu turpināšanai, ceļa rekonstrukcijai viena kilometra garumā, kā arī tilta pāri Dubnai Viškos remonta pabeigšanai paredzēts viens miljons latu.

Šogad jāpabeidz projektēšanas darbi ceļa Rīga — Daugavpils posmā no Jēkabpils rajona robežas līdz Robežu ielai Līvānos. Ja nenotiks kāda neparedzēta kavēšanās, ir cerības, ka 2008. gadā varētu sākties remontdarbi.

L.Kirillova

## PREIĻU RAJONA PADOMĒ

10. janvārī notika Preiļu rajona padomes apvienotā finanšu un sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas sēde, bet pēc trim stundām arī ārkārtas sēde, kas bija nepieciešama, lai laikus pieņemtu lēmumu par mērķdotācijas sadali izglītības iestādēm, kā arī apstiprinātu iepirkuma komisijas lēmumus. Sēdē bija pārstāvētas visas pašvaldības, izņemot Preiļu un Riebiņu novadu.

### Apstiprināts nodarbinātības veicināšanas plāns

Apstiprināts nodarbinātības veicināšanas pasākumu plāns 2007. gadam. Tā mērķis ir samazināt bezdarba līmeni rajonā par 1,5% punktiem. Plāna izstrādes gaitā katra pašvaldība apzina reālo situāciju bezdarba jomā un piedāvā iespējamus risinājuma variantus.

Kopējais rajona iedzīvotāju skaits ir 38 900 (2006. gada 1. janvāra dati), diemžēl pēdējo triju gadu laikā rajona iedzīvotāju skaits sarucis par 1700 cilvēkiem, pēdējā gada laikā — par 565 cilvēkiem. Pēc Nodarbinātības dienesta datiem 2007. gada 1. janvārī rajonā bija reģistrēti 2406 bezdarbnieki, kas ir aptuveni 17% no darbaspējīgo iedzīvotāju skaita. Palīdzību bezdarba jautājumu risināšanā kopumā meklējuši 3374 cilvēki.

Kā biežākos bezdarba iemeslus pašvaldības min darbaspēka aizplūšanu, vāju uzņēmējdarbību lauku pagastos, kā arī nelegālo nodarbinātību.

Prognozes liecina, ka tuvākajā laikā pieaugs pieprasījums pēc darbaspēka

lauksaimniecībā, būvniecībā, kā arī citās tautsaimniecības nozarēs.

### Sadala mērķdotācijas izglītības iestādēm

Padomes locekļi vienbalsīgi akceptēja valsts budžeta mērķdotāciju sadali rajona izglītības iestādēm 2007. gadā.

Ņemot vērā to, ka valsts budžeta mērķdotācijā ir plānoti līdzekļi mājamācībai un aizvietoto stundu apmaksai izglītības iestādēs, padome nolēma:

✓ rajona vispārīgizglītošajām skolām papildus no darba algu fonda 5% no tarifētās summas novirzīt mājamācībai un aizvietoto stundu apmaksai;

✓ interešu izglītības iestādēm papildus no darba algu fonda — 3% no tarifētās summas aizvietoto stundu apmaksai;

✓ 5-6 gadīgo bērnu apmācībai papildus no darba algu fonda — 3% no tarifētās summas aizvietoto stundu apmaksai.

Tas atvieglos vietējo pašvaldību budžetus, kurām līdz šim bija jāatrod papildus finansējums šim mērķim no pašu līdzekļiem. Mājamācību skolēniem nosaka ārsts, parasti pēc gūtām traumām, kas liedz bērnam apmeklēt skolu.

### Apstiprina pedagogu darba samaksas sadali

Vienbalsīgu apstiprinājumu guva pedagogisko darbinieku darba samaksas sadale 2007. gadam. Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, šogad piešķirts finansējums arī pirmsskolas izglītības iestāžu peda-

gogu darba samaksas paaugstināšanai 50 latu apmērā uz vienu likmi.

### Lemj par internātskolām

Padomes locekļi apstiprināja pedagogisko darbinieku darba samaksas un iestāžu uzturēšanas sadali 2007. gadam Aglonas internātvīdusskolā un Rudzātu speciālajā internātpamatskolā. Aglonas internātvīdusskola 2007. gadā no valsts saņems Ls 435 742, bet Rudzātu speciālā internātpamatskola — Ls 461 157. Summā iekļauta gan iestāžu uzturēšana, gan darba samaksa un sociālās apdrošināšanas iemaksas.

### Slēgs līgumus par degvielas iepirkumu un elektroinstalāciju

Pamatojoties uz rajona padomes iepirkuma komisijas lēmumu, nolemts slēgt līgumu ar:

✓ SIA «Elektroserviss Preiļi» par elektroinstalācijas ierīkošanu bērnu un jauniešu sporta skolas telpās, Aglonas ielā 24, kur turpmāk darbosies tehniskās jaunrades centrs. Līguma summa Ls 5507,38. Remontdarbi rit pilnā sparā un plānots, ka tie varētu tikt pabeigti martā.

✓ SIA «INGRID A» par degvielas iepirkumu mazumtirdzniecībā. Izskatīti divi pieteikumi. Degvielas līgumcena tiek noteikta 4% lētāk par degvielas mazumtirdzniecības cenu latos talonu izsniegšanas dienā.

G.Kraukle,  
Preiļu rajona padomes  
preses sekretāre

# REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

## Masveida saindēšanās ar nekvalitatīvu alkoholu vairākos rajonos mudinājusi valsts institūcijas sagatavot izmaiņas likumos

### «Dzeltenā» sērga skārusi kaimiņu rajonus

Gulbenes rajona slimnīcā no saindēšanās ar nekvalitatīvu alkoholu miruši trīs pacienti, ziņo interneta portāls «Delfi». Kopumā slimnīcā ārstējušies 39 pacienti, no tiem 13 pacienti bijuši no Alūksnes rajona, bet pārējie – no Gulbenes pilsētas, Lizuma, Stradu un Beļavas pagastiem. Visiem konstatēts toksiskais hepatīts ar smagiem un neatgriezeniskiem aknu bojājumiem, kurus pilnībā izārstēt nav iespējams.

Gulbenes rajona padomes ārkārtas situāciju komisija vērsusies Saeimas Juridiskajā komisijā, Iekšlietu ministrijā un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā ar aicinājumu noteikt bargākus sodus nelegālā alkohola tirgotājiem, kā arī dot lielākas iespējas Valsts policijai cīnīties ar nelegālā alkohola tirgotājiem.

### Preiļos pacientu plūsma samazinājusies

Pagājušā gada pēdējos mēnešos līdzīga situācija bija izveidojusies Preiļos rajonā, tika pat izsludināta ārkārtas situācija, bet Saeimā un ministrijā tika iesniegti rajona padomes izstrādāti konkrēti priekšlikumi par vajadzīgajām izmaiņām likumos, lai apturētu nelegālā alkohola izplatību un samazinātu ar nelegālā alkohola apriti saistītos noziegumus, kas pāris mēnešu laikā izdzēsuši vairāku rajona iedzīvotāju dzīvības.

Kā «Novadniekam» pastāstīja SIA «Preiļu slimnīca» galvenā ārste Daina Rīliņa, pacientu plūsma pilnībā nav apstājusies vēl šobrīd – gandrīz trīs mēnešus kopš brīža, kad slimnīcas terapijas nodaļā tika uzņemts pirmais toksis-

kā hepatīta pacients.

— Kopumā slimnīcā medicīniskā palīdzība sniegta jau 93 indīgā alkohola upuriem. Pēdējais no tiem pēc palīdzības griezies šī gada 2. janvārī. Tā ir sieviete, un var secināt, ka slimības pazīmes parādījās aptuveni pirms mēneša, viņas veselības stāvoklis ir smags, — stāsta ārste.

### No indīgā alkohola miruši septiņi cilvēki

Rajona slimnīcas galvenā ārste informē, ka indīgā alkohola izraisītās saindēšanās ar toksisko hepatītu radīto seku dēļ no pagājušā gada oktobra jau miruši septiņi rajona iedzīvotāji. Pieci no tiem miruši slimnīcā, bet divi – mājās pēc izrakstīšanās no medicīnas iestādes. Viņiem konstatētas smagas komplikācijas ar kuņģa un zarnu trakta asiņošanām.

Visiem pacientiem ir ievērojami un neatgriezeniski aknu bojājumi, kas grūti padodas terapijai, stāvoklis uzlabojas ļoti lēni. Nevienu no toksiskā hepatīta slimniekiem nav iespējams izārstēt pilnībā, viņi ir tikai apārstēti. Tā ir nelaime uz visu atlikušo mūžu, secina ārste, brīdinot, ka turpmāka alkohola lietošana viņiem var būt liktenīga.

### Alkohols lēts, zāles dārgas

Nopirkt pudeli ar nezināmas izcelsmes un apšaubāmas kvalitātes reibinošo dziru līdz šim bija vienkārši. Puslitra trauks maksāja mazliet vairāk par latu. Taču pacientu ārstēšana slimnīcā izmaksā neskaitāmas reizes dārgāk. SIA «Preiļu slimnīca» veiktie aprēķini liecina, ka viena indīgā alkohola upura ārstēšanai nepieciešamās zāles izmaksā-

jušas vidēji 200 latus. Summa atkarīga no veselības stāvokļa un stacionārā pavadītā laika. Dažiem pacientiem nepieciešamās specifiskās zāles izmaksājušas par 390 latus.

Pašlaik slimnīcas galvenā ārste apkopo ziņas par pagājušā gada decembrī iztērētajiem līdzekļiem. Tikas sastādīts pieprasījums Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūrai, kas iztērēto summu slimnīcai atmaksās.

### Darba grupa gatavo izmaiņas likumos

Pirmdien, 8. janvārī, vairāku valsts institūciju izveidotajā darba grupā panākta vienošanās par kriminālatbildības paredzēšanu par noteiktiem ar nelegālā alkohola apriti saistītiem noziegumiem, informē tieslietu ministra preses sekretārs Mārtiņš Panke.

Kriminālatbildība tiks paredzēta par nelegālā alkohola izgatavošanu un realizāciju jau pirmajā pārkāpuma reizē, kā arī par nelegālā alkohola izstrādājumu iegādāšanos, ja pārkāpums tiek konstatēts atkārtoti viena gada laikā. Par pirmo šī pārkāpuma reizi paredzēts administratīvais sods.

Arī par nelegālā alkohola glabāšanu un pārvaļāšanu pirmajā pārkāpuma konstatēšanas reizē paredzēts noteikt administratīvo atbildību. Ja persona viena gada laikā pārkāpumu izdaris atkārtoti, iestāsies kriminālatbildība.

Darba grupai līdz nākamajai nedēļai, 15. janvārim, ir jāgatavo un jāiesniedz valdībā izskatīšanai informatīvais ziņojums par nepieciešamajiem normatīvo aktu grozījumiem, lai efektīvāk vērstos pret personām, kas nodarbojas ar nelegālā alkohola tirdzniecību.

L.Kirillova

## RAPLM plāno ES pilsētvides naudu sadalīt 9 lielajām un 18 rajonu centru pilsētām

Gada sākumā Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) valdes sēdē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas valsts sekretāres vietniece Zanda Kalniņa-Lukaševica informēja par RAPLM priekšlikumiem, kā sadalīt Eiropas Komisijas (EK) Latvijai paredzēto naudu pilsētvides attīstības nodrošināšanai.

EK pilsētvides attīstībai Latvijā ir atvēlējusi 529 miljonus eiro, bet Zanda Kalniņa-Lukaševica LPS valdi informēja par to, kā RAPLM piedāvā sadalīt Latvijas pilsētām 289 miljonus eiro, tāpēc LPS valdes loceklis, Grobiņas pilsētas domes priekšsēdētājs Jānis Neimanis jautāja, kā tiek plānots sadalīt pārējos 240 miljonus eiro. Zanda Kalniņa-Lukaševica paskaidroja, ka minētos 289 miljonus eiro ir paredzēts sadalīt caur Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF), un RAPLM plāno, kā šo naudu sadalīt Latvijas pilsētām. Savukārt 180 miljoni eiro no EK piešķirtajiem 529 miljoniem eiro tiks dalīti caur Kohēzijas fondu, kas ir citu ministriju kompe-

tencē, bet 60 miljoni eiro – caur Eiropas Sociālo fondu (ESF), kur 15 miljonus eiro RAPLM esot pieprasījusi pašvaldību kapacitātes stiprināšanai.

Par RAPLM kompetencē esošo 289 miljonu eiro no ERAF līdzekļiem sadali pilsētvides attīstībai RAPLM valsts sekretāres vietniece informēja, ka no šīs summas 27 miljonus eiro RAPLM plāno atvēlēt Rīgas domei degradēto teritoriju sakārtošanai un inovāciju atbalstam – zinātnes un tehnikas parka izveidei. Savukārt 235 miljonus eiro RAPLM plāno atvēlēt pārējām astoņām lielajām pilsētām. Ministrijas pārstāve nenosauca konkrēti, vien minēja, ka Jūrmalai ministrija plāno atvēlēt 10 miljonus eiro apvedceļa sakārtošanai, bet pārējām septiņām pilsētām katrai apmēram 32 miljonus eiro pašu izvirzīto svarīgāko projektu īstenošanai, piemēram, tramvaju satiksmes uzlabošanai Liepājā un Daugavpilī. Astoņpadsmit rajonu centru pilsētām ministrija plāno atvēlēt 27 miljonus eiro – pa 1,5 miljoniem katrai.

Zanda Kalniņa-Lukaševica informēja, ka šie RAPLM priekšlikumi par ES

naudas sadali pilsētvides attīstībai tiks apspriesti Nacionālajā reģionālās attīstības padomē un galīgo lēmumu par tiem pieņems Ministru kabinets.

LPS priekšsēža vietniece, Latvijas Pilsētu savienības un Skrudas pilsētas domes priekšsēdētāja Nellija Kleinberga jautāja, uz kādu Eiropas vai nacionālo finansējumu varēs pieteikties potenciālie novadu centri – mazpilsētas, kam ministrija no ES pilsētvides naudas neplāno atvēlēt neko. Zanda Kalniņa-Lukaševica atbildēja, ka piemēram, bērnodārziem no ES struktūrfondiem nauda tiek plānota republikas pilsētām, bet no Valsts investīciju programmas – pārējām pilsētām. Viņa arī informēja, ka RAPLM gatavo apkopojošo materiālu par pašvaldību iespējām saņemt ES un valsts investīciju naudu un ka janvāra otrajā pusē ar šo materiālu varēs iepazīties: Latvijas kartē būšot uzskatāmi parādīts, kādi ES fondu un valsts investīciju līdzekļi tiek plānoti katrai vietai.

D.Zvirbule,  
Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) padomniece sabiedrisko attiecību jautājumos

## Kad mēs augām, tā nebija. Un nebūs arī

Ne attapties, kad kalendārs no jaunā gada atskaitījies jau divpadsmit dienas. Siltas, piemirkušas, vējainas. Ar ziedošiem sniegpulksteniņiem, atraitnītēm, pūpoliem rotātas. Ar zilišu pavasarīgu dziesmiņu pieskandētas.

Bet jaunā gada atnākšana šogad nepacēla uz liksmības viļņa, un pie svētku galdiem kaklā spriedās kumoss. Droši vien, tā jutās daudzi, jo nevarēja nedomāt par diviem ar Latvijas karogu pārklātiem zārkiem, nevarēja nelūgt Dievu, lai stiprina tās ģimenes, kurās ienākusi šī tragēdija – dēlu zaudēšana Irākā. Tik bezjēdzīgi, tik nevajadzīgi.

Vai pienāks laiks, kad pasaulē nebūs karu, kad cilvēce dzīvos mierā? Nē, vismaz pārskatāmā nākotnē tā nebūs.

Daudz tiek spriedelēts par to, vai mūsējiem ir vai nav jābūt Irākā. Viennozīmīgas atbildes nav. Nevar teikt, ka tad, kad «sliktie» amerikāņi aizietu no tās prom, valsti iestātos miers. Tā nenotiks. Gluži otrādi. Plašs konflikts sāksies visā reģionā. Jāatceras, ka Irāka ir mākslīgi izveidota valsts, un kurdī, šīiti un sunnīti nekad nedzīvos mierā un draudzībā vienas valsts ietvaros. Viņus šķir pat reliģiskā piederība. Pamazām kā viens no situācijas risinājumiem tiek pieminēta iespējama Irākas sadalīšana starp šim trīm nācijām autonomos reģionos. Bet tādā gadījumā bagātās naftas atradnes var palikt vienā no tiem, bez iespējas piekļūt pārējiem. Vienlaicīgi jādaļa arī galvaspilsēta Bagdāde, kas gan neoficiāli ir sadalīta jau pašlaik. Iet runa arī par atsevišķas Kurdistānas izveidošanu. Taču tad savu neatkarību pieprasītu arī tā milzīgā kurdū diaspora, kas atrodas Turcijā. Vai Eiropa šodien vēlas Turciju ar tik spēcīgu iekšēju konfliktu? Ja ASV nebūs Irākā, tajā veidosies vēl smagāka situācija, jo Irākas apkārtējās valstis Siriju, Saūda Arābiju un Irānu šodien no savu interešu īstenošanas Irākā attur tikai amerikāņu klātbūtne. Tuvākā pārskatāmā nākotnē Irākā miers netiek prognozēts, ne ar sabiedroto klātbūtni, ne bez tās. Mums atliek vienīgi lūgties, lai mūsu karavīri atkal varētu teikt «Dievs ir latvietis». Lai sargā viņus debesis. Mēs nenomierināsim pasauli, kura pārvērtusies par visu iepriekšējo kolonizācijas režīmu upuri. Lielākajā daļā no zemeslodes karstajiem punktiem, kuros šauj, karo, cīnās, ir savā laikā bijušas kolonijas tām vecajām Eiropas valstīm, kas šodien grimst savā pārticībā, attīstībā un bagātībā.

Otrais gadu tūkstošs atnācis ne vien ar plašiem reģionālajiem nemieriem, bet arī kā informācijas laikmets. Cilvēkiem dotas visplašākās iespējas pašizglītībai. Un, kas ir īpaši svarīgi – pašizglītībai bez maksas. Bibliotēkas piedāvā laikrakstus, žurnālus par zinātni, par politiku, par mākslu, par visām nozarēm, piedāvā visplašāko literatūras klāstu, tajās pieejams internets. Ar nezināšanu vai negribēšanu zināt šodien nevar būt lepoties. Uz pasaulē notiekošo jāskatās kontekstā ar vēsturi, taču ņemot vērā reālā laikmeta izaicinājumus. Nevajag balstīties uz «kad mēs augām, tad tā nebija». Un nebūs arī. Pasaules valstis nekad vairs nebūs tādās savstarpējās attiecībās, kādās tās bija mūsu vai mūsu vectētiņu jaunībā. Un mūsu vieta pasaulē arī vairs nekad nebūs tik idiliska, siena smaržas apdvēsta un cīruļu piedziedāta. Zemes smaguma centrs ir citā vietā. Mums jāpieņem jaunā realitāte. Mums jānācās domāt pa jaunam. Šo gadu esam uzsākuši pasaulē, kurā pēdējo simts gadu laikā dubultojies iedzīvotāju skaits. Vai varam iedomāties, ko ēdis, ko apģērbis, ko daris un kur dzīvos viss milzums pasaules jaunpieņācēju? Dabai jau šodien nepatīk tas, ka no viņas tiek daudz paņem – ūdens, skābekļa resursus, zaļo segu, ka iznīcina tās dzīvību.

L.Rancāne

## Izpētīts darba tirgus Preiļu novadā

**Uz projekta «Darba tirgus izpēte Preiļu novada attīstībai» rezultātu prezentāciju, kas notika 9. janvārī, tika aicināti respondenti, uzņēmēji un visi interesenti, kas vēlējas iepazīties ar situāciju šajā jomā.**

Projektu realizēja Preiļu novada dome, piesaistot Eiropas Sociālā fonda līdzekļus. Tā tiešais mērķis bija apzināt un analizēt esošo situāciju, kā arī izstrādāt rīcības programmu nodarbinātības pilnveidošanai novadā. Pētījumu izstrādāja SIA «Konsultanti», kam šis pasūtījums tika dots pēc notikušās cenu aptaujas. Preiļu novada domē projektu koordinēja plānošanas daļas vadītājs Zigmārs Erts. Pamatojot nepieciešamību pēc šāda pētījuma, Zigmārs Erts atzina, ka pašvaldībā līdz šim nebija statistikas rādītāju par situāciju vietējā darba tirgū, kā arī ziņu par cilvēkresursiem.

Pētījumu prezentēja SIA «Konsultanti» projektu vadītāja Inese Kursīte. Aptaujātas trīs mērķgrupas: iedzīvotāji, izglītojamie, dažādu institūciju un uzņēmumu vadi-

tāji. Izdalīti trīs galvenie virzieni: uzņēmējdarbības veicināšana un darba vietu radīšana; cilvēkresursu un mūžizglītības attīstības veicināšana; reģionālo atšķirību samazināšana, attālu lauku teritoriju attīstība nodarbinātības kontekstā.

Izpētes gaitā atklājies, ka salīdzinoši liels iedzīvotāju (27,5 procenti) un skolēnu (41,9 procenti) skaits domā par uzņēmējdarbības uzsākšanu. 44 procenti no vadītājiem uzskata, ka svarīgākā joma, kurā jāattīsta uzņēmējdarbība Preiļu novadā, ir tieši ražošana, 24 procenti kā svarīgāko uzņēmējdarbības attīstības jomu uzskata lauksaimniecību, bet 22,7 procenti par prioritāro virzienu lūkuši pakalpojumu un tūrisma attīstīšanu.

Uz jautājumu, vai Preiļu novadā ir attīstīta uzņēmējdarbība, 44 procenti vadītāju tam piekrīt, bet 52 procenti uzskata, ka tā būtu jāuzlabo. Tā respondentu grupa, kas sastāv no vadītājiem, uzskata, ka uzņēmējdarbības veicināšanai un darba vietu radīšanai būtu jākoordinē valsts, pašvaldību un privātā sektora sadarbība, jānodrošina

konsultācijas un apmācības, jāizveido biznesa inkubators jauniešiem uzņēmējiem, jāsniedz informācija par ES fondiem. Savukārt iedzīvotāju vairums atzinis, ka uzņēmējdarbību veicinātu mazāki nodokļi, lēti kredītesursi, lielākas algas, daļēji apmaksātas mācības. Izpēte parādījusi, — vadītāju vairākums ir pārliecināti, ka Preiļu novadā ir iespējams attīstīt uz zināšanām un uz vietējiem resursiem balstītu uzņēmējdarbību. Kā galvenie nosaukti kvalificēti cilvēkresursi, savukārt komercstruktūru vadītāji skeptiskāki attiecībā pret cilvēkresursiem.

65 procenti no vadītājiem privātajā sektorā atzinuši, ka šobrīd viņiem trūkst darbinieku, 50 procentiem no viņiem plāno arī tuvāko trīs – piecu gadu laikā palielināt darbavietu skaitu savā uzņēmumā. Kādas prasmes un zināšanas vadītāji gaida no darbinieka? Tās ir paplašinātas zināšanas savā profesijā, grāmatvedībā, svešvalodās, datorprasmes, bet nākotnē pieaugs nepieciešamība pēc zināšanām arī lietvedībā, projektu vadībā, psiholoģijā.

Pētījuma rezultāti uzrāda būtis-

kas atšķirības starp darbiniekiem un vadītājiem darbinieku kvalifikācijas un konkurētspējas novērtējumā. 36 procenti no aptaujātajiem iedzīvotājiem uzskata, ka viņu kvalifikācija ir samērā laba, bet būtu jāuzlabo, bet 58 procenti, ka pietiekami laba. Tikai seši procenti atzinuši, ka tā nav pietiekami laba. Savukārt tikai 37,3 procenti no vadītājiem vietējo darbaspēku vērtē kā konkurētspējīgu un kvalificētu, bet 48 procenti to atzīst kā samērā vāju, un 10,7 procenti pilnībā uzskata, ka darbinieki nav kvalificēti.

Uz jautājumu, vai Preiļu novadā tiek pietiekami daudz organizēti pieaugušo izglītības kursi, 44 procenti no aptaujātajiem iedzīvotājiem atbildējuši, ka nezina, 34 procenti, ka pietiekami, un 22 procenti, ka nē. Arī 80 procenti no organizāciju vadītājiem uzskata, ka pieaugušo izglītība būtu jāuzlabo. Kā galvenos iemeslus, kas kavē tālākizglītošanos, iedzīvotāji minējuši to, ka nevar ieplānot laiku mācībām, tām nepietiek naudas, tālu jābrauc, trūkst informācijas.

Izpēte rāda, ka pastāv būtiskas

atšķirības starp darbiniekiem un vadītājiem darbinieku kvalifikācijas un konkurētspējas novērtējumā. Iedzīvotāju pašvērtējums par savu kvalifikāciju un konkurētspēju ir augsts, savukārt vadītāji kopumā kritiski vērtē Preiļu novada darbaspēka kvalifikāciju un konkurētspēju darba tirgū.

93,3 procenti no aptaujātajiem atzinuši, ka darbā uz ārzemēm no Preiļu rajona aizbrauc daudz cilvēku, 41 procenti atklājis, ka viņu ģimenes locekļi pašlaik strādā ārzemēs. Kā iemesls, kāpēc novada iedzīvotāji izvēlas darbu ārzemēs, 89,5 procenti minējuši lielāku algu.

Prezentācijas dalībnieki tika iepazīstināti arī ar Preiļu novada darba tirgus attīstības rīcības programmu.

Klātesošie piedalījās pētījumu rezultātu apspriešanā. Savu viedokli par tiem pauda arī 9. Saeimas deputāts Jānis Eglītis, Nodarbinātības valsts aģentūras Eiropas sociālā fonda departamenta Latgales reģionālās nodaļas vadītājs Andrejs Drebeinieks.

## Paldies neviens tā arī nepateica

**Uz atskatu novada dzīvē pagājušajā gadā, sarunu par paveiktajiem darbiem Preiļos un lauku teritorijā, ieskicējot šī gada uzdevumus, kultūras centrā 9. janvārī pulcējās pašvaldības iedzīvotāji, novada domes deputāti un iestāžu atbildīgie darbinieki.**



● Šie izdrupušie pakāpieni, pa kuriem ik dienas staigā desmitiem Pils ielas iedzīvotāji, tiltniņš bez margām un ar izskalotu bedri nav radušies vienā nedēļā un pat ne mēnesī. Iedzīvotāji lūdza domi šo vietu sakārtot. Foto A. Stepanovs

Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs iepazīstināja ar domes veikumu 2006. gadā. Pabeigta Aizkalnes pamatskolas renovācija, ar domes un Taivānas vēstniecības finansējumu Preiļu 1. pamatskolā un 2. vidusskolā atvērta jaunas datorklases, katra no tām izmaksāja 10 000 latu, ar domes līdzfinansējumu pie Preiļu pamatskolas ierīkots strībtola laukums, turpinās ģimnāzijas piebūves otrā stāva sagatavošana eksakto zinību kabineta ierīkošanai, veikta mūzikas un mākslas skolas siltināšana, Aizkalnes katoļu baznīcas atjaunošana, Preiļu kapelas atjaunošana, uz jaunām telpām pārcēlusies bibliotēka, rekonstruēts pilsētas centrālo ielu krustojums, uzbūvēts bērnu rotaļu laukums pie sociālā centra un padarīti daudzi citi darbi. Pašvaldība veiksmīgi piesaistījusi projektu naudu, atsevišķu objektu, kā, piemēram, Preiļu kapelas atjaunošanā, ieguldīti arī privātie līdzekļi, domes finansējumu aparatūras iegādei saņēmusi Preiļu slimnīca. Noslēgts līgums par Preiļu pils un tai pieguļošās teritorijas 4,9 hektāru platībā iznomāšanu uz 50 gadiem.

Iedzīvotāju atzinību guvis sociālā centra darbs, gūti sasniegumi izglītības un kultūras jomā.

2007. gadā tālāk paplašinās bērnu darbu «Auseklītis», darbi komunikāciju atjaunošanā turpināsies Aglonas, Cēsu, Liepājas, Koo-

peratīva ielās. Rezultātā šo un tām pieguļošo ielu nampašnieki iegūs iespēju mājās pieslēgt centralizētajai ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmai. Iecerēta elektrības stabu novākšana Liepājas un Talsu ielā, Aglonas un Paulāna ielu posmos, kur elektrības pārvades kabeli tiks ierakti zemē. Paredzēts piešķirt naudu slimnīcai autonomās elektroapgādes iekārtas iegādei. Uz Zemessardzes 35. bataljona bāzes tiek plānota Latgales reģiona militārās tehnikas remonta servisa ierīkošana, kas dos papildus darba vietas.

Aldis Adamovičs uzsvēra, ka šī gada darba prioritātes saistītas arī ar jaunu medicīnas darbinieku piesaisti Preiļu slimnīcai, sniedzot materiālu atbalstu. Lai uzlabotu iedzīvotāju sociālo aprūpi, tiks palielināts sociālo darbinieku štata vietu skaits, kā arī paplašināts sociālo pabalstu saņēmēju grupu skaits. Joprojām prioritāte dota ielu un ietvju atjaunošanai. Tuvā-

kajā periodā, ja to atļaus laika apstākļi, sāksies ietves atjaunošana Aglonas ielā. Trotuārs jāierīko Mehanizatoru ielas posmā līdz bērnu darbam, ietve jāsakārto Raiņa bulvāra kreisajā pusē, no kapelas cauri parkam, Brīvības ielā. Tiek cerēts uz valsts līdzekļiem Daugavpils ielas rekonstrukcijai. Paredzams, ka par ES naudu tiks rekonstruēti krustojumi starp Aglonas un Liepu, kā arī starp Talsu ielu un Raiņa bulvāri. Šo darbu veikšanai sagatavoti un iesniegti attiecīgi projekti. Panākta vienošanās ar valsts policiju par videonovērošanas iekārtu uzstādīšanu vairākās pilsētas vietās. Paredzēts vairāk uzmanības pievērst pilsētas apzaļumošanai, norāžu izveidošanai.

Novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle klātesošos iepazīstināja ar pašvaldības un sabiedriskās organizācijas «Mūsmājas» kopīgi veikto iedzīvotāju anketēšanu. Iedzīvo-

tājiem izsniegtas 1000 anketas, atpakaļ saņemtas 441. Kopumā novadā notiekošais guvis pozitīvu vērtējumu, taču arī ieteikumu un ierosinājumu izteikts ļoti daudz. Pie lietām, kas neapmierina, minēta komunālo maksājumu dārdzība, slikts ielu un ceļu stāvoklis, lielais bezdarba līmenis, zemas algas, drošības trūkums vēlos vakaros uz ielas, apzaļumošana un noformējums, tas, ka jaunajai paaudzei maz atpūtas pasākumu, nelegālā alkohola tirdzniecība, apgaismojuma trūkums.

Piecu ballu vērtējuma Preiļu novada domes darbs ieguvis 3,6 balles, Aizkalnes pagasta centrs – 3,8, Preiļu pagasta centrs – 3,4 punktos.

Tikšanās dalībnieki visvairāk sašutuma pilnas replikas un jautājumus saistībā ar siltuma patēriņa skaitītāju uzstādīšanu un (ne) regulēšanu, kā arī par augsto maksu vēltāja SIA «Preiļu saimnieks», taču izskanēja arī cita rakstura jautājumi. Piemēram, par trotuāra ierīkošanu Celnieku ielas mikro-rajonā. Aldis Adamovičs atzina, ka šīs ielas remonts šogad nav paredzēts. Iedzīvotāji izteica neapmierinātību par katastrofālā stāvokli esošajām kāpnēm un tiltiņu parkā pie pils. Šīs posms vārda visticšākajā nozīmē rada iespējas gājējiem iegūt traumas pat dienakts gaišajā laikā. Jautājums tika uzdots arī par apgaismojumu Preiļu parkā gar celiņu, kuru uz bērnu darbu iestāigājuši vecāki un bērni. Diemžēl šajā vietā elektro-pārvades līnija nekad nav bijusi, un gājējiem tika ieteikts izmantot nevis pašu iestāigāto taciņu, bet apgaismotās Daugavpils un Mehanizatoru ielas. Pretenzijas izskanēja arī pret grūti saprotamajam skaitļu virtēnēm rēķinos par komunālajiem maksājumiem,

un kārtību, ka datorizdruku pēc tam pārreķina darbiniece ar pildspalvu rokā. Tāpat klātesošie pauda nepieciešamību pēc tualetes parkā un arī pilsētas centrā nakts stundās. Parka tualetes darbību pārzina novada kultūras centrs. Tā direktors Guntis Skrimblis paskaidroja, ka tualete darbojas tikai vasaras periodā, kad parkā notiek sarīkojumi. Savukārt par centra tualeti, kas strādā ar zaudējumiem, deputāti solījās apspriesties. Diemžēl šīs labierīcības no centra un autostacijas pusēs atrodas grūti pieejamā vietā, uz kuru nakts stundā pa tumšu, šauru eju diezin vai kāds dots, pat ja tā darbotos. Kritiskas piezīmes izskanēja arī par nesakopto mazo ieliņu aiz baznīcas, par atkritumu urnu trūkumu pie veikaliem, uz ielām.

Šī tikšanās mudināja aizdomāties par divām lietām. Pirmkārt, par to, ka domes darbiniekiem un deputātiem ir jābūt ne tikai par apjomīgo projektu īstenošanu, bet arī par ikdienišķām lietām, kas neprasā ne Eiropas finansējumu, ne lielus kapitālieguldījumus, bet cilvēkiem rada diskomfortu. Bet, otrkārt, šajā sanāksmē nācās domāt arī par iedzīvotāju attieksmi. Preiļu novadā un pilsētā pēdējo gadu laikā ir izdarīts tik daudz vērienīgu darbu, kas prasījuši milzums līdzekļu, tik daudz paveikts infrastruktūras sakārtošanā, ka dome patiešām par to ir pelnījusi paldies no iedzīvotājiem. Bet paldies neviens tā arī nepateica. Toties daudzie aizrādījumi no zāles tika pateikti nevis ar cieņu un lietišķi, bet izskanēja žultainā tonī, uzbrūkoši, ar sašutumu un pat aizvainojot visus novada iedzīvotājus, kā, piemēram, ar frāzi «mēs sliktam un nogrimsim savos netīrumos».



## Nebūs jāveic iepirkuma procedūra par kompensējošiem maksājumiem lauksaimniecībā

Valdība 8. janvārī pieņēma Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus Publisko iepirkumu likumā, kas atbrīvos valsts un Eiropas Savienības atbalsta saņēmējus no iepirkuma procedūras piemērošanas kompensējošiem maksājumiem. Iepirkumi tomēr būs jāveic investīciju pasākumu realizēšanai, «Novadnieku» informē Solveiga Lazovska, Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja vietniece.

Normatīvajā aktā noteikts, ka kompensācija ir naudas summas izsniegšana atlīdzībai, kas aprēķināta pēc noteiktas

likmes konkrēta mērķa realizēšanai. Līdz ar to turpmāk atbalsta izmaksa, kas izdarīta konkrētam mērķim un pēc noteiktas likmes, tiks uzskatīta par naudas līdzekļu administrēšanu un tās saņēmēji nebūs pakļauti prasībai veikt iepirkuma procedūru.

Savukārt, saņemot atbalstu no valsts vai Eiropas Savienības līdzekļiem par jebkāda cita veida pasākumiem, tai skaitā veicot arī investīciju iegādes, turpmāk atbalsta saņēmējam jānodrošina finansējuma izlietojums atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām.

Šā gada sākumā stāsies spēkā noteikumi par valsts atbalstu lauksaimniecībai 2007. gadā un tā piešķiršanas kārtību, kuros daļa atbalsta pasākumu tiks

definēti kā kompensējošie maksājumi. Taču saskaņā ar ZM izstrādātajiem grozījumiem, tādiem pasākumiem, kā, piemēram, meliorācijas sistēmu būvniecība un rekonstrukcija, lauksaimniecības tehnikas iekārtu un aprīkojuma iegāde, lauksaimniecības būvju celtniecība, turpmāk būs jānodrošina Publisko iepirkumu likuma prasības.

Grozījumi normatīvajā aktā paredz, ka iepirkuma procedūra būs jāveic, ja iegādājāmās tehnikas vai pakalpojuma summa pārsniedz 5000 latu. Valsts iepirkums nebūs jāveic, ja darījums nepārsniedz 5000 latu un tas nebūs saistīts ar tuvu stāvošu personu, piemēram, tēvu, brāli un tamlīdzīgi.

## Atskats vēsturē pirms 12 gadiem

Arī šogad «Novadnieks» turpinās iesāktu tradīciju atsaukt atmiņā ne tik senus vēsturi – 12 gadus vecus notikumus rajona dzīvē. Kāpēc šāds laika posms – 12 gadi? Tas saistīts ar horoskopa zīmēm. Pērn, Suņa gadā, ielūkojamies iepriekšējā Suņa gadā. Šogad, Cūkas gadā, atcerēsimies, cik labvēlīgs vai slikts mums bijis iepriekšējais Rukša gads. Un vēl, reizēm ir ļoti svētīgi atgādināt ne tik senus notikumus, lai varētu novērtēt, cik tālu mēs šodien esam aizgājuši, cik daudz labāk, pārtikušāk dzīvojam, kā izmainījusies vide, pilsētas, lauki, kā sakārtojās likumdošana, kā svinam svētkus, strādājam utt.

### 1995. gads, janvāris

Pirmo reizi rajona lauku skolu jaunāko klašu skolēni saņēmuši baltas, dzeltenas lāciņu figūriņas – atstarotājus, ko dāvinājušas kaimiņvalstis.

4. janvārī Rēzeknē organizēta Latgales atturības noteikumu sanāksme ar devīzi «Tēvijas pretalkohola kustība – mūsu tēvijas nākotne un valsts spēks». Laika ritumā atturības kustība vismaz Preiļu rajonā ir galīgi apstājusies.

Šodien grūti pateikt, kā bija vairāk – naivas uzņēmības vai bezkaunīgas blēdības – kādas idejas autoriem. Vienā no komercbankām tika atvērts speciāls konts, kurā ikviens tika aicināts iemaksāt vienu latu mēnesī. Jebkuram, kurš būs veicis šādas iemaksas, tika solīts, ka nelaimes vai neatliekamās materiālas vajadzības gadījumā viņš varēs lūgt palīdzību un nepieciešamā summa tiks izsūtīta pa pastu.

Avizē sniegti padomi, kā pareizi braukt iepirkties uz Viļņas tirgu. Tajos gados Latvijas iedzīvotāju lielākā daļa sev un savām ģimenēm iepirkās Viļņas tirgū, kur preces maksāja ievērojami lētāk nekā Latvijā. Tirgū uzdarbojās arī kabatzagli, kas vienai pircējai pamanījās izvilkāt maku pat no aiztaisītas somas. Par laimi, makā nekas vairāk par vecām kvītīm nav bijis, jo visa nauda glabājusies pie vīra. Viļņas tirgus apmeklētājiem doti arī padomi, piemēram: «Ja ieraugāt kādu lietu, kas jums patīk, pērciet uzreiz, jo otrreiz šo vietu vairs neatradīsiet – apmaldīsieties kā skudra sirupa burkā.»

Jaunais Cūkas gads uzsāks ar strauju govju ganāmpulka samazināšanu. 1994. gadā, salīdzinot ar 1990. gadu, ganāmpulka lielums rajonā samazinājies par 60 procentiem.

Preiļu pašvaldības uzņēmums «Siltums» pārtraucis siltā ūdens padevi pilsētas dzīvojamajiem namiem. Tas noticis neregulāru mazuta piegāžu dēļ. To

mēr divas reizes nedēļā – sestdienās un svētdienās siltais ūdens tiek piegādāts.

Silajāņu keramikas vecmeistars Polikarps Čerņavskis Preiļos izveidojis keramiķu skolu. Vairāk nekā pusgadsimtu ilgo darba pieredzi meistars nodod gados jaunajiem keramiķiem.

Saeimas deputātu pamatālga noteikta 206 latu apmērā, plus izdevumi deputāta pienākumu veikšanai un par piedalīšanos sēdēs. Valsts prezidents Guntis Ulmanis saņem 700 latus.

Apkopoti statistikas dati par demogrāfisko situāciju 1994. gadā. Preiļu rajonā piedzimuši 526 bērni, nomiruši 777 iedzīvotāji (salīdzinājumam – 2006. gadā piedzimis 281 bērns, nomiruši 658 cilvēki).

Uz savas pastāvēšanas pirmajiem pieciem gadiem atskatījās Livānu mākslas skola. Tā radusies uz tautas studijas bāzes, kas pastāvēja Livānu kultūras namā.

«Lattelekom» Preiļu cehā notikusi sanāksme, kurā piedalījās uzņēmuma augstas amatpersonas no Rīgas un no Latgales reģionālās iestādes. Apspriešot jautājums par telekomunikāciju modernizāciju Preiļu rajonā un par kadru politiku. Bija paredzēts ciparu centrāli Preiļos izveidot 1999. – 2000. gadā. Augstākā vadība solījusi, ka sakarā ar modernizāciju štatu samazināšana nenotiks. Vecās darba vietas gan likvidēsot, bet to vietā būšot jaunas. Kā rāda laiks, solījums attiecībā uz darba vietām gan izkūpējis kā dūmi skurstenī.

Rajona laikraksts iepazīstinājis ar situāciju pagastu kultūras namos. Silūkalna kultūras nama zālē bija izcēlies ugunsgrēks, par laimi, laikā pamanīts un nodzēsts, taču siena un daļa no grīdas parketa bija bojāta. Sādegā arī krēsli, aizkari. Divu nedēļu laikā cietušās telpas tika atjaunotas, darbos iesaistījās arī pagasta jaunieši, pensionāri. Tika strādāts pat naktīs. Pagasta attiecīgās atjaunošanai ziedoja arī naudu. Taču kultūras nams bija bez apkures, pirms sārīkojumiem zāli piesildīja ar kaloriferiem.

Neapkurināts, auksts un neremontēts Galēnu kultūras nams, kurā starp logu ailēm vējš sadzinis sniegu. Pašdarbība panīkusi. Bez apkures, tikai ar elektriskajiem sildītājiem ziemā vadīja arī Silajāņu kultūras nams un bibliotēka.

Deviņdesmitie gadi bija laiks, kad Latviju visai ieinteresēti un ar dažādiem mērķiem apmeklēja ārzemnieki. Pilsētu domēs un rajona padomē katrs šāds pārstāvis tika ar godu uzņemts, viņam izrādīja visu, par ko vien ciemiņš interesējās, kaut arī brauciena mērķi bieži vien bija visai miglaini. Nabadzības ap-

stākļos katrs ārzemnieks likās kā bagātais tēvocis, kas varētu palīdzēt izkulties labklājības saulītē. Ar dažiem, ko vadīja īsteni nodomi palīdzēt, laika gaitā izveidojās noturīgi sakari, kas vēl joprojām nav zuduši. Citi – kā atbrauca, tā aizbrauca. Tā, piemēram, piecus, tajā skaitā arī Preiļu, rajonus apmeklēja Džordžans L.Hārdings no ASV, kā pats sevi pieteica – profesionāls politiķis un aktīvs sabiedriskais darbinieks. Apskatījis Aglonas baziliku, Sutru pagastu, Livānu 1. vidusskolu un stikla fabrikas muzeju, viesis tikās ar rajona padomi. Valsts reformu ministrijā paslavēja Latviju par veiktajām reformām un aizbrauca, neapsolot ne dolārus, ne cita veida palīdzību. Tālais ciemiņš izteicās, ka esot «amerikāņu sapnis» īstenībā, jo no nabadzīga zemnieka dēla kļuvis par turīgu pilsoni.

Preiļos reģistrēti 1000 bezdarbnieku. Nodibināts labības audzētāju kooperatīvs, ko izveidojuši 20 zemnieki no dažādiem pagastiem. Kooperatīva noteikumos bija paredzēts, ka ikvienam, kas tajā vēlēties iestāties, būs jānopērk pajas.

1994. gada valsts budžetā bija paredzēti līdzekļi lauksaimniecības subsīdijām. Tās varēja saņemt zemes meliorācijas un nosusināšanas sistēmu rekonstrukcijai; māju pievedceļu būvniecībai un rekonstrukcijai, ārējo elektrolīniju un to pievadu izbūvei un rekonstrukcijai.

Turpinājās agroservisa un lauksaimniecības uzņēmumu privatizācija.

Skolu jaunatne gatavojās kārtējiem skolēnu dziesmu un deju svētkiem. Rajonā darbojās septiņi (!) skolēnu kori, kas apguva dziesmu svētku repertuāru un gatavojās skatei. Tie bija vidusskolu kori, bet arī mazajās lauku skolās darbojās kori, kas gatavojās piedalīties rajona dziesmu svētkos.

Kārtējo reizi reforma izdarīta reformas pēc, secinājusi rajona konsultatīvā padome, apspriežot katastrofālo stāvokli uz rajona ceļiem. Ceļu pārvalde, kas pirms tam gādāja par visiem ceļiem, sadalīta trijās organizācijās un dara tikai to, par ko maksā ceļu direkcija. Bet tai nav finansējuma, tāpēc pārvalde spiesta nedarīt neko.

Televīzijas piedāvājums skatītājiem vēl joprojām sastāvēja no trijām programmām: Latvijas TV I, Latvijas TV II un Ostantinas TV. Iedzīvotāji sekoja līdz seriālu «Savvaļas Roze» un «Kirkas smaids» sirdi plosošajiem piedzīvojumiem. Bet Latvijas TV II programmā 10. janvārī demonstrēta filmas «Hameleonu rotaļas» 1. sērija.

Izmantots 1995. gada «Novadnieka» komplekts  
Sagatavoja L.Rancāne

## PAŠVALDĪBĀS

### Aglonas pagastā

■ DARĀMOS DARBUS SASKAŅO AR BUDŽETA IESPĒJĀM. Pagasta padomes sēde, kurā tiks apstiprināts pašvaldības budžets 2007. gadam, paredzēta janvāra beigās, taču jau pašlaik iestāžu vadītāji un pagasta padomes darbinieki intensīvi strādā, lai daudzās iestāžu vēlmēs saskaņotu ar finansālajām iespējām.

Kā «Novadnieku» informēja pagasta padomes priekšsēdētāja vietniece Ingūna Bartkeviča, jaunais budžets tiek apspriests komisijās un komitejās. Savas pieaugošās vēlmēs un plānotos darbus pašvaldībai iesnieguši iestāžu vadītāji no Aglonas vidusskolas, pagasta bērnudārza, bibliotēkas, kā arī bāriņtiesas, sociālā dienesta, komunālās saimniecības. Nepieciešamo līdzekļu apjomu sagatavojusi pagasta sporta dzīves organizators un kultūras pasākumu vadītāja.

Pašlaik pagasta padomes speciālisti izstrādā jaunu darba samaksas nolikumu, kurā tiks paredzēta darba algu palielināšana.

Konkrēti skaitļi būs zināmi vēlāk, taču tiek prognozēts, ka šī gada budžets būs lielāks nekā pērn. Pagasta attīstībā paredzētas vairākas prioritātes, galvenā no tām ir ūdenssaimniecības sakārtošana un attīrīšanas iekārtu būve.

■ JURISTE UZ AGLONU BRAUC NO VĀRKAVAS. Par veiksmīgu izvēli pagasta padomes priekšsēdētāja vietniece uzskata speciālistes juridiskajos jautājumos piesaisti. Inta Klindžāne uz darbu Aglonā brauc no Vārkavas. Iepriekš pagasta padomē juridiskos jautājumus risināšana nevedās, jo pastāvīga darbinieka nebija, topošie speciālisti (no Višķiem, Rušonas un Andrupenes) neilgu laiku pastrādāja un devās turpināt mācības, bet pēc profesijas iegūšanas Aglonā neatgriezās.

Pēdējo mēnešu laikā juridiskajam dienestam izdevies panākt, ka ievērojami samazinājies zemes nodokļa un komunālo maksājumu parādnieku skaits. Iekasēti parādi, kuri iepriekš tika uzskatīti par bezcerīgiem.

■ DOMA PAR NOVADA IZVEIDOŠANU NAV ATMESTA. Šodien, 12. janvārī, paredzēta Aglonas pagasta padomes ārkārtas sēde, kurā galvenais deputātu uzdevums ir apstiprināt teritorijas plānojuma grozījumus. Uz sēdi uzaicināti arī Preiļu rajona padomes pārstāvji.

Nav atmesta arī doma par Aglonas novada izveidošanu, kurā bez mūsu rajona Aglonas pagasta ietilptu arī Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas pagasti no Krāslavas rajona. Iespējams, ka jaunā novada projekts zināmas aprises varētu iegūt jau šogad.

### Vārkavas pagastā

■ UZTRAUC IZDANGĀTIE CEĻI. Pagasta padomes priekšsēdētājs Artūrs Štagars «Novadnieku» informēja, ka siltā un lietainā laikā pašvaldības ceļi šoziem kļuvuši grūti izbraucami. Pagaidām tos nav iespējams arī nolīdzināt ar greideru, jo bedres rodas no jauna. Pagasta autobuss ik dienas nobrauc gandrīz 140 kilometrus, lai aizvestu uz skolu bērnus un nogādātu tos atpakaļ mājās. Pēdējā laikā bedraino ceļu dēļ transporta ekspluatācijas izdevumi ievērojami palielinājušies.

Tuvākajā laikā pagasta padomes deputāti lems par to, kā efektīvāk izmantot ceļu fonda līdzekļus, jo remonts un atjaunošana nepieciešama lielai daļai pašvaldības ceļu. Šim nolūkam pagasta darbinieki izstrādājuši un iesnieguši pieteikumu arī Valsts investīciju programmai. Vai prasītie aptuveni 200 tūkstoši latu ceļu sakārtošanai tiks piešķirti, pagaidām nav zināms.

■ ŠĪ GADA PRIORITĀTE – KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA. Apstiprinot 2007. gada budžetu (pieņemšana paredzēta janvāra nogalē), pagasta padomes deputāti izskatīs un novērtēs arī šī gada prioritātes. Pēc pašvaldības vadītāja domām, galvenā no tām ir komunālās saimniecības sfēra. Iecerēts izstrādāt tehnisko dokumentāciju ūdensvada un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijai Vārkavā un Pilišķu ciemā. Abās lielākajās pagasta apdzīvotajās vietās nozīmīgākā problēma ir rūsinātais ūdens, tāpēc nepieciešamas atdzelošanas iekārtas.

## PAŠVALDĪBĀS

### Sutru pagastā

■ **GATAVOJAS SKOLAS RENOVĀCIJAI.** Pašvaldība izsludinājusi cenu aptauju Sutru pamatskolas renovācijas tehniskā projekta izstrādei. Projekts jāsaģatavo jumta nomainīšanai, lietus ūdeņu tekņu ierīkošanai, fasādes siltināšanai, ārdurvju nomainīšanai. Padome cer uz valsts investīcijām, Izglītības un zinātnes ministrijas finansiālo atbalstu, kā arī piedalīties darbos ar savu līdzfinansējumu. Paredzētajai skolas renovācijai iegūts arī politiskais atbalsts, investīciju piešķiršanā Sutru intereses sola aizstāvēt Latvijas Zemnieku savienība.

■ **SAŅEMTAS JAUNAS MĒBELES.** Šajās dienās Sutru pamatskolas pirmsskolas izglītības grupa saņem jaunas mēbeles. Šim nolūkam no valsts investīciju fonda skolai tika piešķirti 6000 latī. Par šiem līdzekļiem izremontēta pirmsskolas izglītības nodarbību telpa, ražotajam pasūtītās mēbeles. Nu tās atceļojušas uz skolu. Nopirkti arī jauni aizkari, paklāji. Bērni jau izmēģinājuši jaunās rotallietas un attīstību veicinošās spēles. Kā stāstīja Valija Ruisa, piecgadīgo un sešgadīgo sajūsmā par tām nav robežu. Mainījies pat viņu uzvedība, bērni kļuvuši daudz nosvērtāki un nopietnāki, jo interese par jaunajām spēlēm ir ļoti liela, nodarboties ar tām patik visiem piecgadīgajiem un sešgadīgajiem pirmsskolniekiem.

5000 latu no valsts investīcijām saņemti arī Sutru kultūras nama materiālās bāzes paplašināšanai. Sagādātas jaunas klavieres, krēsli un aizkari deju zālei. Kultūras nama direktores darba vajadzībām nopirkts dators.

■ **AKTIERI – PAŠU ĻAUDIS.** Sutru pagasta iedzīvotāji brīvajā laikā labprāt pievēršas pašdarbībai. Ar pašu spēkiem skolotājas Anitas Beļusovas vadībā tika iestudēts uzvedums, ko skatītāji varēja redzēt gada nogalē. Par aktieriem pārtapa zemkopji Aivars Valters, Otomārs Ušackis, Marija Vasiļevska, laborante Elita Znotiņa, kā arī vairāki vietējie bērni. Cita iedzīvotāju grupa šajā uzvedumā piedalījās kā ķekātņieki. Kā informēja Valija Ruisa, pašlaik tēlotāji domā par jaunu iestudējumu Lieldienām, savukārt pagasta padome lems par teātra kopas vadītājas darba atalgošanu šajā budžeta gadā.

Pagasta kultūras namā darbojas jauniešu deju kolektīvs, šogad iecerēts izveidot folkloras kopu.

### Līvānu novadā

■ **MĀKSLAS SKOLAS APMAINĀS AR IZSTĀDĒM.** Līvānu mākslas skolas izstāžu namā skatāmi Lietuvas jauno mākslinieku darbi, savukārt ar līvāniešu gleznojumiem un veidojumiem pašlaik var iepazīties Ukmergē. Līvānu mākslas skola un Ukmergē mākslas skola ir apmainījušas ar audzēkņu diplomdarbu izstādēm.

Kā informēja Līvānu mākslas skolas direktore Valija Rusiņa, izstāžu apmaiņa notikusi abu skolu sadarbības projekta ietvaros. Uz Ukmergē aizceļojuši 62 darbi. Savukārt Līvānos aplūkojams 31 diplomdarbs, ko, skolu beidzot, izstrādājuši Lietuvas jaunieši. Valija Rusiņa atzina, ka izstādē skatāmi patiešām apbrīnojami glezniecības, grafikas, tēlotājmākslas darbi ar dziļi filozofisku saturu. Izstādē Līvānos būs skatāma līdz 11. februārim.

### Vārkavas novadā

■ **EKSPLUATĀCIJĀ NODOS KRĪZES CENTRU.** Līdz janvāra beigām ekspluatācijā tiks nodots Vārkavas novada krīzes centrs, kurš tiek iekārtots bijušās Arendoles pamatskolas (vēl senākā pagātnē – muižas klēts) ēkā. Kā informēja novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns, krīzes centrs sastāv no divām istabām – bijušajām klašu telpām – un zāles. Pērnā gada valsts budžeta grozījumos centra izveidei tika saņemti vairāk nekā 13 000 latu. Par šo naudu nomainītas jumta konstrukcijas un tā segums pusei no ēkas, kurā centrs atrodas, atjaunotas izpuvušās grīdas, ieejas mezgls, sagādāti autonomie apkures kamīni, izremontētas labierīcības. Atjaunoto zāli vietējie iedzīvotāji varēs izmantot arī sabiedriskās un kultūras dzīves norisēm. Ēkā bez krīzes centra atrodas arī Arendoles bibliotēka un telpa, kurā uz mēģinājumiem pulcējas folkloras kopa «Dzeipurs».

## Palīdz cilvēkiem, iesaistot probācijas programmās

Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības darbinieku uzdevums ir palīdzēt cilvēkiem, kuri nonākuši konfliktā ar likumu, izcietuši sodu un vēlas atgriezties sabiedrībā, iekļauties normālā dzīvē. Viena no iespējām ir iesaistīšanās probācijas dienesta rīkotajās programmās. Tās izstrādātas Kanādā, taču piemērotas Latvijas situācijai.

Par to sīkāk stāsta Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības vadītājas vietiece AIJA VAGALE.

### Klientus iepazīst pirms tiesas

Probācijas programmas sāka darboties tikai kopš 2006. gada jūnija, līdz gada beigām tajās tika iesaistīti 60 dienesta klienti. Visas šīs personas ir saņēmušas tiesas spriedumus, kuros pie spriestā nosacītā soda kā nosacījums minēta arī līdzdalība kādā probācijas programmā. Ja klients probācijas programmas neapmeklē, dienests par to ziņo tiesai, un šis fakts tiek uztverts kā tiesas sprieduma pārkāpums.

Kā stāsta A.Vagale, darbs ar katru no klientiem sākas jau iepriekš – pirms tiesas, kad probācijas dienesta speciālisti gatavo izvērtēšanas ziņojumus. Novērtējot konkrētos riskus (vardarbība, alkohola vai narkotiku lietošana un citi), kļūst redzams, kāda no programmām katrā gadījumā nepieciešama. Tiesa to ņem vērā, taisot spriedumu.

### Palīdz tikt skaidrībā ar sevi

Pašlaik dienesta darbinieki īsteno trīs probācijas programmas – vielu lietošanas mēdzmenta programmu, cieņpilnu attiecību veidošanas programmu un vardarbības novēršanas programmu.

Pagaidām vēl nav nokomplektēta dalībnieku grupa ceturtajai programmai, kas domāta jauniešiem. Jaunie-

šu programmas mērķis ir palīdzēt nepilngadīgajiem mainīt antisociālo uzvedību, iemācot viņus domāt tālredzīgi un atbildīgi. Jauniešiem tiks dota iespēja kopīgi daudz ko pārrunāt, lai spētu pieņemt iekšējos sociāli vēlamos uzvedības modeļus, piemēram, kā pareizi risināt konfliktsituācijas. Grupas vadītāja uzdevums ir dalībniekus virzīt uz pareizo uzvedības modeli, taču, kā tas darāms, pārrunu un diskusiju laikā spriež paši dalībnieki. Tiek runāts arī par sekām, kādas var iestāties, ja teiksim, konfliktu jaunieši mēģinātu atrisināt ar spēka pielietošanu. – Mūsu uzdevums ir palīdzēt tikt skaidrībā pašiem ar sevi, – skaidro A.Vagale.

### Māca cieņpilnas attiecības

Cieņpilnu attiecību veidošanas programma dod dalībniekiem iespēju izvērtēt savas vērtības, uzskatus un uzvedību, kas ir cieņpilnu attiecību pamatā, kā arī dod konkrētas iemaņas un metodes. Programmā tiek apskatītas arī tēmas, kas saistītas ar emocionālo un verbālo vardarbību, kā arī vardarbību pret sabiedrību. – Vārbūt liekas mazliet divaini, bet šajā programmā tiek iesaistīti arī mūsu klienti, kas veikuši ekonomiska rakstura noziegumus. Viņi nesaprot, ka ar savu pretlikumīgo rīcību, ne maksājot nodokļus, būtībā ir

apzaguši visu sabiedrību, – uzskata probācijas dienesta speciāliste. – Mēs cenšamies viņu redzesloku paplašināt un uzskatus par rīcību dažādot.

### Palīdz apzināties alkohola un narkotiku ļaunumu

➔ **Vielu lietošanas mēdzmenta programmas galvenais mērķis ir klientiem izmainīt iepriekšējo kļūdaino domāšanu par alkohola un narkotisko vielu lietošanu. Būtu maldīgi ticēt un cerēt, ka notiks brīnums un cilvēks, kas gadu gadiem ir dzēris, pēkšņi labosies un atteiksies no grādīgās dziras vai narkomāns pārstās lietot apreibinošas vielas. Probācijas programmas mērķis ir aicināt cilvēkus samazināt šo vielu lietošanu. Katra nodarbība ir virzīta uz to, lai klients apzinātos, kādu ļaunumu viņš nodara gan pats sev, gan apkārtējiem. Programmas noslēguma fāzē dalībnieki tiek aicināti aizdomāties, kā dzērāja vai narkomāna ģimenē jūtas bērni, vecāki, arī darba devējs, kurš vairs nevar uz viņu paļauties.**

– Šī programma bija pārsteidzoša arī grupu vadītājiem, jo redzējām, kā nodarbību gaitā mūsu klienti sāka analizēt savas problēmas, paši nonāca pie secinājuma, ka atkarību nepieciešams samazināt, un bija gatavi pieņemt konkrētu rīcības plānu, – par pirmajiem pozitīvajiem rezultātiem priecājas speciāliste.

### Meklē un atrod atbalsta personas

Tikt galā ar savām problēmām cilvēkam ir grūti, taču programma māca arī sameklēt atbalsta personas, kas palīdzētu izvairīties no riskiem

pārmērīgas alkohola lietošanas vai citos gadījumos. Tāpat klientiem tiek mācīts galveno uzmanību veltīt savai uzvedībai, analizēt iespējamās sekas, nevis aizbildināties, ka, lūk, arī citi dara tāpat.

Klientu grupa, kas vielu lietošanas programmu beidza pirms Ziemassvētkiem, atzina, ka nodarbībās saņēmuši patiešām nozīmīgu palīdzību un grupas biedri kļuvuši cits citam par atbalsta personām.

### Vardarbības novēršanas programma

A.Vagale iepazīstināja arī ar ceturto probācijas programmu, kas skar vardarbības novēršanas jautājumus un kuras mērķis ir izm. likumpārkāpēja uzvedības veidu. Programma dod padomus, kādā veidā lauzt ieradumus, kuri noved pie krimināli sodāmas uzvedības.

Klientiem tiek doti praktiski padomi, kā nodarbību laikā papildināt savu nevardarbības plānu. Tiek analizētas dusmas un emocijas, kādas bijušas rīcības un domāšanas kļūdas. Radušies secinājumi grupas dalībniekus pārsteidz, jo dusmu pamatā bieži vien ir cilvēka bezspēcība sarežģītā situācijā atrast pareizo risinājumu.

Programma iemāca cilvēkiem izprast savas ķermeniskās sajūtas dusmu brīžos, lai zinātu, kā rīkoties, pieņemot sajūtot pazemojumu, kādus izteikumus personificējot uz sevi. Tiek noteiktas un analizētas arī iespējamās vardarbības riska vietas, programma māca pieņemt kādas relaksēšanas metodes, ko katram nepieciešams izmantot ik dienas, lai spētu kontrolēt savu rīcību.

L.Kirillova

## Latvijas nepilsoņi varēs ceļot ES dalībvalstīs bez vīzām

No šī gada 19. janvāra Latvijas nepilsoņi varēs ceļot bez vīzām uz Norvēģiju, Islandi un Eiropas Savienības dalībvalstīm, izņemot Lielbritāniju un Īriju, jo 2006. gada 30. decembrī, Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī tika publicēta 20. decembrī Eiropas Padomes apstiprinātā regula, ar kuru groza Regulu (EK) nr. 539/2001, un kas paredz vairākas izmaiņas vīzu jomā.

No tām Latvijai būtiskākā ir nosacījums, kas paredz au-

tomātiski atbrīvot no vīzas prasības personas, kurām nav nevienas valsts pilsonības, kuras pastāvīgi uzturas kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm un viņām ir šis dalībvalsts izdots ceļošanas dokuments.

Pēc Ārlietu ministrijas sniegtās informācijas citu izmaiņu starpā ir nosacījumi, kas paredz Bolivijas pārcelšanu no Regulas II pielikuma valstu saraksta (valstis, kuru pilsoņi ir atbrīvoti no vīzas prasības iecelšanai dalībvalstīs) uz I pielikuma sarakstu (kas nosaka tās valstis, kuru pilsoņiem ir nepieciešama vīza iecelšanai

dalībvalstīs), kas nozīmē, ka Bolivijas pilsoņiem iecelšanai dalībvalstu teritorijā būs nepieciešama vīza. Izmaiņas skar arī ceļošanu uz Antīgvu un Barbudu, Bahamu salām, Barbadosu, Maurīciju, Sentkitsu-Nevisu un Seišelu salām. Līdz ar minēto valstu svitrošanu no Regulas I pielikuma valstu saraksta tiks atcelta vīzas prasība šo valstu pilsoņiem iecelšanai ES un attiecīgi noslēgti bezvīzu līgumi ar šīm valstīm visu ES dalībvalstu vārdā. Saskaņā ar regulas grozījumu noteikto šo valstu pilsoņi dalībvalstu teritorijā bez vīzas varēs ieceļot pēc tam,

kad tiks noslēgti līgumi par vīzu režīma atcelšanu starp šīm valstīm un ES Komisiju, lai nodrošinātu paritāti bezvīzu ceļošanā.

Šobrīd LR pilsoņi bez vīzas var ieceļot Maurīcijā un Seišelu salās.

Politiska vienošanās starp ES tieslietu un iekšlietu ministriem par izmaiņām Regulā (EK) nr. 539/2001 tika panākta jau 4. decembra sēdē, kas kļuva par svarīgu soli regulas ātrākai pieņemšanai.

D.Bogdanova,  
PMLP Preses un  
sabiedrisko attiecību  
nodaļas vadītāja



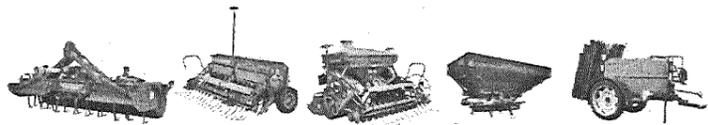
## SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS



Lauksaimniecības, mežizstrādes tehnika un rezerves daļas

Pārbaudīta vērtība - **AMAZONE**

Sējmašīnas, miglotāji, minerālmēsļu izkliedētāji, diski, dziļjirdinātāji



Aldis - 29191679

Griezties pie SERVISS AT, Viļānos  
Gatis - 29400926

Daumants - 29489276



Lauksaimniecības, mežizstrādes tehnika un rezerves daļas

Nolikta iztukšošanas -  
rulonu prese

KRONE KR 130 B

par 1000 EUR lētāk



Aldis - 29191679

Griezties pie SERVISS AT, Viļānos  
Gatis - 29400926

Daumants - 29489276

## SEMINĀRI!!!

VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļa

- ◆ 17. janvārī plkst.10.00, VID LRI Preiļu nodaļas telpās, Raiņa bulvārī 22, 2. stāvā zālē, Preiļos un
- ◆ 18. janvārī plkst.10.00, J.Graubiņa Livānu mūzikas skolā, Raiņa ielā 4A, Livānos

rīko seminārus rajona nodokļu maksātājiem (uzņēmējiem un grāmatvežiem)  
par jaunākajiem grozījumiem nodokļu likumdošanā 2007. gadā.

Laipni lūgti!

**SIA «Baltic-Calves»**  
iepērk bullīšus līdz 3 mēnešu  
vecumam.  
Samaksa tūlītēja, skaidrā naudā.  
Tālr. 26344173.

**PĀRDOD viensētu Saunas  
pagastā, Jezupinavas ciemā.**  
Tālr. 27085395.

## Pārdod auto

Sākums 11. lappusē.

UAZ - 452 (ātrā palīdzība, 1986. g. izl., jauna TA, Ls 650). T. 28811127;

VAZ - 21063 (1984. g. izl., Ls 160, bez TA, daudz rezerves daļu, rezerves dzinējs). T. 26160592;

VAZ - 21063 (1986.g. izl., ir dzinējs, ātrumkārbā). T.29607889 (vakaros);

VOLVO - 460 (1990.g. izl., gāze - benzīns, nav radiatora). T.29467185;

VOLVO - 760 (1983.g. izl., labā stāvoklī, automātiskā ātrumkārbā, pelēka, stūres hidropastiprinātājs, automātiskais stiklu pacelājs, cinkota, ādas salons). T.28773546;

VW GOLF 2 (1990./91. g. izl., 1,6 TD, TA līdz 10.2007, jaunas riepas nomainīta eļļa un filtri, sarkana, teicamā stāvoklī). T. 29286857;

VW GOLF 2 (TA, 5 pakāpju ĀK, 5 - durvju, 1985. g. izl., 1,6, Ls 400). T. 26395530;

VW GOLF 3 (1996. g. izl., 1,8 mono, TA, kondicionieris, tikko no Vācijas, 2600 EUR). T. 26391157;

VW PASSAT (1985. g. izl., TA, 4 pakāpju ĀK, hečbeks, Ls 333). T. 29465841;

VW PASSAT B (1998. g. izl., 1,9, TDI, dīzelis, 81 kW, sedans, ABS, el. stikli, spoguļi, signalizācija, degvielas patēriņš 4l/100 km, iespējams līzings). T. 28882073;

VW PASSAT VARIANT (1988. g. izl., gāze, benzīns, TA, 11.10.2007. piekabes āķis, labā

stāvoklī, vai maina). T. 26385040;  
VW PASSAT VARIANT (1989. g. izl., 1,6, turbo dīzelis, TA līdz 26.10.2007., 1350 EUR),  
VW PASSAT VARIANT (1989. g. izl., 1,8, turbo dīzelis, TA līdz 11.10.2007., 1250 EUR).  
T. 26385040;

VW PASSAT VARIANT (1992./91. g. izl., 1,8 mono, 5 pakāpju ĀK, jaunas riepas M+S, nobraukums Latvijā 10000 km, teicamā stāvoklī). T. 28813356;

VW PASSAT VARIANT (1995. g. izl., TDi, 3000 EUR), FORD TRANSIT (1994. g. izl., 2500 EUR). T. 26166367;

VW TRANSPORTER (1985. g. izl., 1,8, gāze, benzīns, liela bāka, 1250 l, 2000 EUR). T. 29338863;

VW VENTO (1992. g. izl., 1,8 mono, TA, ķiršu metāliskā krāsā, LS 1000, vai maina pret AUDI 80 B4 ar piemaksu). T. 26142472;

ZAZ - 968M (1987. g. izl., 57000 km nobraukums, ejošu, labs dzinējs un ritošā daļa, cena pēc vienošanās). T. 4632516 (vakaros);  
SUZUKI BALENO (1996. g. izl., 1,6i, gaiši pelēkā metāliskā krāsā, TA, el. pakete, centrālā atslēga, piekabes āķis, tikko no Vācijas). T. 26493013.

## Irē

2. ist. vai 3. ist. dzīvokli (vēlams ar izpirkšanas tiesībām) Preiļos. Tālr. 26294222, 28672121.

## PATEICĪBA

Šī gada sākumā iepērkoties Livānu aptiekā «Zelta sietiņš», pie kases atstāju paciņu ar naudu. Nākošā dienā konstatēju pazaudēto. Atcerējos, kur atstāju paciņu.

Ienākot aptiekā «Zelta sietiņš», mani smaidot sagaidīja Marija Kārkle un atdeva aizmirsto. Paldies par godīgumu un laipno apkalpošanu Marijai! Ja Jums, lasītāji, ir vajadzība pēc zālitēm, griezieties aptiekā «Zelta sietiņš» un Jūs būsit laipni apkalpoti. Ja gadišies ko aizmirst, neuztraucieties, aizmirstais tiks atdots.

Vēlreiz paldies cienījamai Marijas kundzei!  
Aizmārsīgais pircējs Vladislavs

## SUTRU PAGASTA PADOME

ir izsludinājusi cenu aptauju  
«Tehniskā projekta izstrāde Sutru  
pamatskolas ēkas renovācijai».Pieteikšanās līdz 19.01.2007. plkst.  
16.00 Sutru pagasta padomes ēkā.  
Sīkāka informācija pa tālruni 5336694.BIEDRĪBA «PREIĻU NVO CENTRS»  
piedāvā sekojošus maksas kursus:

- > Datorkursus (8h)sekojošos moduļos:  
Datorzinību pamati, tekstastrādes pamati, izklājlapu pamati, Interneta un tīkla Web pamati, Web izstrādes pamati, prezentāciju pamati, ciparu multivides pamati.

- > Telpu interjera dizains (36 stundas)
- > Angļu valoda (3 līmeņi: 1. līmenis 56stundas, 2. un 3. līmenis 72 stundas)
- > Angļu valoda 9. un 12. kl. skolēniem (24 stundas)
- > Vācu valoda (36 stundas)
- > Zīda apgleznošana (36 stundas)
- > Mākslas terapija (36 stundas)
- > Apstādījumu ierīkošana (36 stundas)
- > Veselīga uztura pamatprincipi un garšvielu izmantošana to realizācijā (36 stundas)
- > Psiholoģijas kursi:  
- Efektīvas saskarsmes pamati (36 stundas),  
- Labvēlīgas psiholoģiskās vides veidošana ģimenē (36 stundas).

Pieteikties: Preiļu NVO centrā, Brīvības ielā 7,  
vai pa tālruniem 5321603, 28340855 līdz 1. februārim

## SIA «Aļņi AS» iepērk

● Zāgbaļķus Ls/m<sup>3</sup>

Diam.	14-17	18-24	25<
EGLE	24	50	52
PRIEDE	24	48	50

## ● Papirmalku

Ir transports. Korekta uzmērīšana.

Samaksa uzreiz!

Tālr. 4866070; 29806775, 26782554.

PĒRK viensētu, māju, mežu un zemi.  
Sniedz juridiskos pakalpojumus  
dokumentu sakārtošanā.Tālr. 28330919, 7409549,  
8004568 (bezmaksas).A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija»  
apsveic visus Latvijas iedzīvotājus ar Ziemassvētkiem  
un Jauno gadu! No 15. decembra līdz 15. janvārim  
2007.g. pensionāriem piedāvā kredītu ar pazeminātu  
procentu likmi – 1,5% mēnesī.Preiļi, Raiņa bulv. 13, 300. kab., Livānos (otrdienās  
slīmnīcas 2. stāvā). Tālr. 5324164, 28345847.

Ja jums ir ilgstošs klepus, sēkšana,  
smaguma sajūta krūtīs, čikstēšana,  
apgrūtināta elpošana, klepus naktī  
vai agri no rīta, vai arī smēķējāt un ir  
mokošs klepus, vai astma —  
2007. gada 18. janvārī, Preiļu  
poliklinikā no plkst. 12.00 un  
2007. gada 20. janvārī Livānu  
poliklinikā notiks ārsta —  
pumonologa konsultācijas.  
Pierakstīšanās  
Preiļos pa tālr. 5307772, 26403866.,  
Livānos pa tālr. 5381867.

**SvaraVērotāji®**

Jaunums! Tievē  
ar Super  
Startu!

NOVADNIEKS® Izgriez un atnes kuponu uz nodarbinātību!

Evelina  
-17kg

Livāni  
1.vidusskola  
Izgūtības  
informācijas centrs  
Rīgas ielā 101  
O. 18.00  
(Skaidrīte t. 2 9448439)

Iestāšanās  
maksas  
Ls 7  
tikai līdz  
18.02.2007

Par visām nodarbinātību vietām zvani  
7360771, 7377173 vai 1188  
Neklaītenes kursa pasūtīšana. 7360774  
www.svaraverotaji.lv

## Pērk STEIDZAMI

- apses, melnalkšņa baļķus diametrā no 20 cm, cena līdz Ls 35 par m<sup>3</sup>,
- apses cirsmas,
- jauktas cirsmas.

Visaugstākās cenas.

SIA «Viļānu meliorators». Tālr. 29465551.

**Abonē «NOVADNIEKU»  
interneta mājas lapā  
www.novadnieks.lv  
sadaļā «Abonēšana».**



Neko jau vairs nevajadzēja –  
ne stiprus draugus,  
ne augstus radus...  
Tik vien – lai vēl kavējas nakts,  
Lai dzeguze skaita gadus,  
Bet pārtrūka takts...

Izsakām dziļu līdzjūtību  
Janīnai Pakavai, TEVU  
mūžībā aizvadot.

Preiļu rajona Izglītības pārvalde

Dusi saldi, mīlais tēti,  
Baltā smilšu kalniņā,  
Auklēs tevi rasas rīti,  
Ziedi klās un sniedzīņš balts.  
Preiļu rajona vakarskolas  
kollektīvs izsaka visdziļāko  
līdzjūtību Janīnai Pakavai, no  
TĒVA uz mūžu atvadoties.

Tālā ceļā nu tevi pavadīs zvaigznes,  
Klusumā baltā nu tevi sagaidīs  
Dievs...

Skumju brīdī esam kopā ar  
Janīnu Pakavu, TEVU  
mūžības ceļā pavadot.

Preiļu rajona bērnu un jauniešu  
centra kolektīvs

Grūti rast mierinājuma vārdus,  
lai labāk runā klusumā sirds,  
nolīstot asaru rasai pār ziediem,  
kas atvadu brīdī silda un mirdz.  
Izsakām dziļu līdzjūtību  
Lūcijai Ondzulei-Kažai, MĀSU  
smilšu kalniņā pavadot.  
Gailīšu pamatskolas  
kollektīvs